

Van harte welkom!

Gewoon Speciaal ICT Dag
27 maart 2025

1

Programma

Wie ben ik en wat is het EPDG?

DG in het GO onder de loep

Ethische perspectieven op DG

2

Wie en wat?

Marvin Reuvers

Adviseur DG bij Kennisnet

Expertisepunt Digitale Geletterdheid

Samenwerking SLO & Kennisnet

In opdracht van Ministerie van OCW

3

Het expertisepunt ondersteunt het onderwijs in digitale geletterdheid en verbindt iedereen die er al actief aan werkt of ermee aan de slag wil. Wat gaat het expertisepunt bieden?

Primair onderwijs

Voortgezet onderwijs

Gespecialiseerd onderwijs

Middelbaar beroepsonderwijs

Website

Informatie met als doel te inspireren, adviseren en activeren. Per sector ingedeeld in de volgende onderwerpen:

- curriculum
- onderwijs geven
- thema's
- leermaterialen
- professionalisering
- onderzoek
- wet- en regelgeving

www.expertisepuntdigitalegeletterdheid.nl

Community

Ruimte voor onderwijsprofessionals om elkaar te ontmoeten om het onderwijs in digitale geletterdheid te verbeteren, door het:

- delen van kennis en ervaringen
- samen onderzoeken
- samen (door-) ontwikkelen

Kennisdeling

Ondersteunen van informatie- en kennisuitwisseling door het verzorgen van of bijdragen aan:

- workshops
- webinars
- adviesbijeenkomsten
- (regionale of landelijke) conferenties

Nieuwsbrief

Blijf op de hoogte van ontwikkelingen van het Expertisepunt digitale geletterdheid én:

- het laatste nieuws
- actuele informatie
- tips en inspiratiebronnen

[Schrijf je hier in](#)

Professionalisering

Overzicht van bij- en nascholingsactiviteiten voor onderwijsprofessionals, zoals:

- masterclasses
- studiedagen
- vervolgopleidingen

Heb je een vraag?

[Stel hier je vraag](#) over onderwijs in digitale geletterdheid via de website.

4

DG in het GO

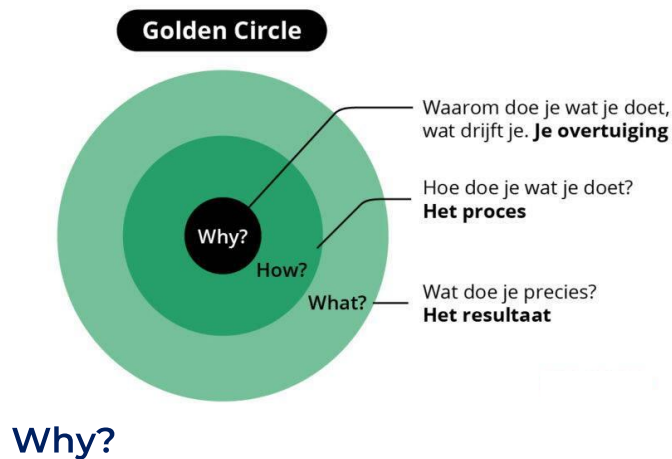
Wat is de 'Why'...

Bij DG in het GO?

5

DG in het GO

- Kansengelijkheid vergroten
- Afstand tot arbeidsmarkt verkleinen
- Adaptiviteit in onderwijs
- Digitale weerbaarheid vergroten
- Digitale hulpmiddelen in het onderwijs beter inzetten
- Leerlingen motiveren met digitale middelen

6

Wat is 'gewoon speciaal'...

Aan DG in het GO?

7

Wat?

- Digitale basisvaardigheden aanleren
- Onderwijs betekenis geven binnen hun belevingswereld
- Leerlingen leren omgaan met (digitale) invloeden van buitenaf
- Samenwerking en interactie stimuleren
- Leerlingen laten reflecteren op het eigen handelen

8

DG in het GO

*Kinderen leren midden in de wereld te staan,
en tegelijk laten beseffen dat zij zelf niet het middelpunt zijn.*

9

DG in het GO

Concept-kerndoelen Waar te beginnen?

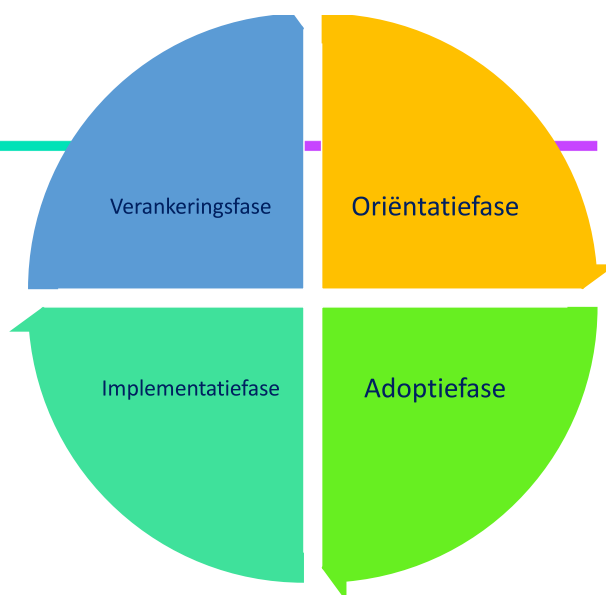
Kerndoel

1. Digitale systemen
2. Digitale media en informatie
3. Veiligheid en privacy
4. Data
5. Artificiële intelligentie (AI)
6. Creëren met digitale technologie
7. Programmeren
8. Digitale technologie, jezelf en de ander
9. Digitale technologie, de samenleving en de wereld

- Digitale basisvaardigheden aanleren
- Onderwijs betekenis geven binnen hun belevingswereld
- Leerlingen leren omgaan met (digitale) invloeden van buitenaf
- Samenwerking en interactie stimuleren
- Leerlingen laten reflecteren op het eigen handelen

10

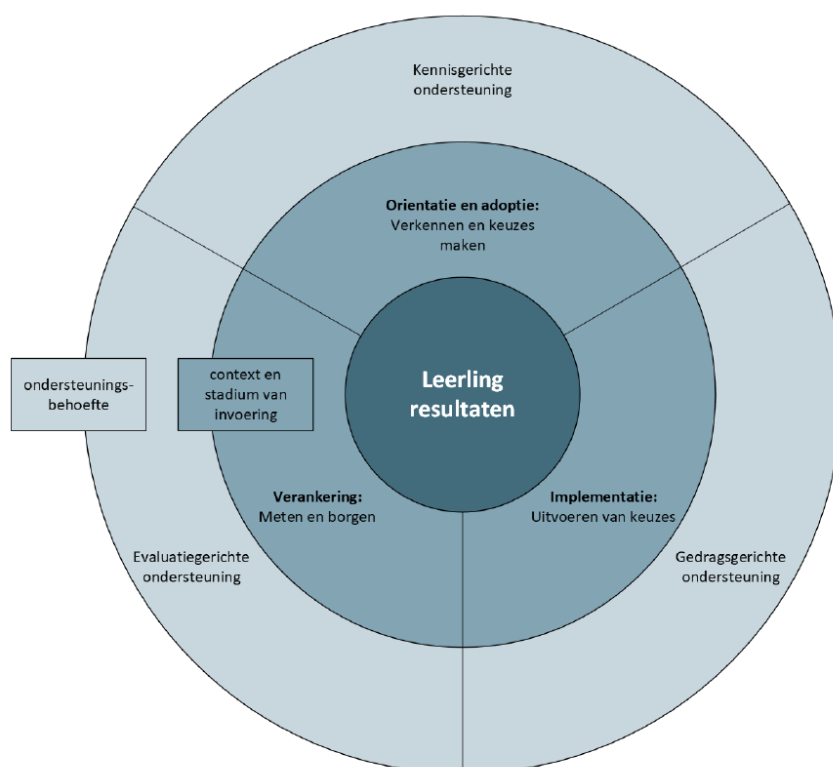
DG in het GO

Waar sta jij momenteel?

Oriëntatiefase, Adoptiefase, Implementatiefase, Verankeringsfase

11

12

Kennisset

TEAMWERK

Op naar een digitaal geletterde school

Ga actief aan de slag en boek samen resultaat

13

Kennisset

TEAMWERK

Aan de slag met je team!

Er komen **kerndoelen Digitale Geletterdheid**. Welke voorbereidingen tref je als school om een vliegende start te maken? Doe met je team een of meer van deze praktische én leuke sessies van Kennisset. Al in één sessie van een uurtje zet je *the next step* en boek je samen een concreet resultaat.

Je hoeft niet alle 8 sessies te doen. Kies wat past bij je team!

Sessie 1 **Onze definitie:**
dit betekent digitale geletterdheid bij ons op school

Sessie 2 **Onze huidige situatie:**
zo staan we ervoor met digitale geletterdheid

Sessie 3 **Onze ideale situatie:**
ons toekomstbeeld voor digitale geletterdheid

Sessie 4 **Onze visie:**
zo zien wij digitale geletterdheid

Sessie 5 **Ons plan van aanpak:**
zo slaan we de brug tussen visie en praktijk

Sessie 6 **Ons draagvlak:**
zo maken we betrokkenen enthousiast!

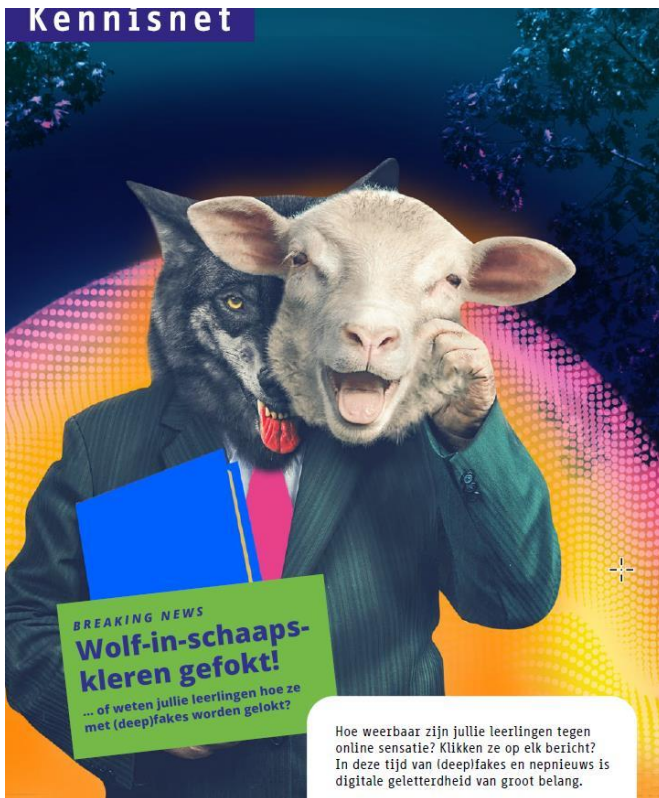
Sessie 7 **Onze bestaande vakken:**
zo integreren we digitale geletterdheid

Sessie 8 **Digitale geletterdheid als apart vak:**
bij deze leerlijnen sluiten we aan

14

Kennisnet

BREAKING NEWS
Wolf-in-schaaps-kleren gefokt!
... of weten jullie leerlingen hoe ze met (deep)fakes worden gelokt?

Hoe weerbaar zijn jullie leerlingen tegen online sensatie? Klikken ze op elk bericht? In deze tijd van (deep)fakes en nepnieuws is digitale geletterdheid van groot belang.

SESSIE 1 - DEFINIEER

Wat verstaan jullie op school precies onder 'digitale geletterdheid'? Praat iedereen langs elkaar heen? Definieer samen met jullie team dit brede begrip. Hoe? Creëer in het 'lab' je eigen digi-dier!

15

SESSIE 1 DEFINIEER

Creëer jullie eigen digi-dier!

AAN DE SLAG MET JE TEAM

Start rondje: 5 minuten	DNA-materiaal	<p>Ik zie, ik zie ...</p> <p>Wat zie jij direct voor je als je denkt aan 'digitale geletterdheid'?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Associeer samen vrij op deze vraag • Maak minimaal 3 keer een snel rondje in het team en zeg om de beurt het eerste wat in je opkomt • Eén persoon verzamelt de woorden op een flap <p>NB. Ga nog niet in discussie, dit is een brainstorm om 'DNA'-materiaal te verzamelen!</p>
In duo's: 10 minuten	Mijn topdier	<p>Wat vertelt jouw favoriete dier jou?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zoek een plaatje van jouw favoriete dier • Bevrraag elkaar kort: <ul style="list-style-type: none"> - Waarom is dit jouw favoriete dier? Noem minimaal 3 eigenschappen! - Wat zeggen deze eigenschappen over wat jij belangrijk vindt aan digitale geletterdheid? • Plak jouw dier op een vel papier. Zet de eigenschappen eromheen. Tek en grote praatwolk met: 'Ik vind digitaal geletterde leerlingen belangrijk, omdat ...'
Individueel: 10 minuten	Leefgebied	<p>Binnen welk gebied leeft jouw dier?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tek en een begrens 'leefgebied' om jouw dier, bijvoorbeeld een weiland of een hok • Wat versta jijzelf onder digitale geletterdheid? Schrijf jouw snelle, voorlopige definitie binnen het leefgebied. Wat hoort er wel bij? • Schrijf buiten het leefgebied: wat hoort voor jou niet bij digitale geletterdheid?

→

16

Verkregen inzichten

Visieontwikkeling grootste uitdaging bij totstandkoming DG

17

Verkregen inzichten

Te hoge verwachtingen van koplopers/kartrekkers

18

Behoefteteiling

Verkregen inzichten

Voldoende materialen (o.a. lesmateriaal) beschikbaar, maar daadkracht om in te zetten ontbreekt door gebrek aan validatie.

19

Behoefteteiling

Verkregen inzichten

50% van de scholen voorziet DG (in de toekomst) middels vakintegratie. Een kwart als een apart vak. De rest kiest een tussenvorm of heeft dit nog niet bepaald.

20

Welk scenario past bij jouw school?

21

Behoeftetepeiling

Verkregen inzichten

Het evalueren en verankeren van DG leeft nog niet actief bij scholen.

22

Wat doet het EPDG?

(Publieke) informatie bij elkaar brengen

Animatievideo 'Wat is DG?'

Loket voor je hulpvragen

In gesprek over je behoeften

23

Waar ben jij mee geholpen?

24

Ethisch perspectief

Leerlingen op hun eigen smartphone schoolwerk te laten doen?

Het gebruik van AI te stimuleren in de klas?

Is het goed om... ?

25

Ethisch perspectief

Hoe neutraal is techniek?

26

Ethisch perspectief

Gebruikersgemak

Data en algoritmes

AI-toepassingen

Leerversnellers (o.a. taal- en leescoaches)

Waar laat je je data?

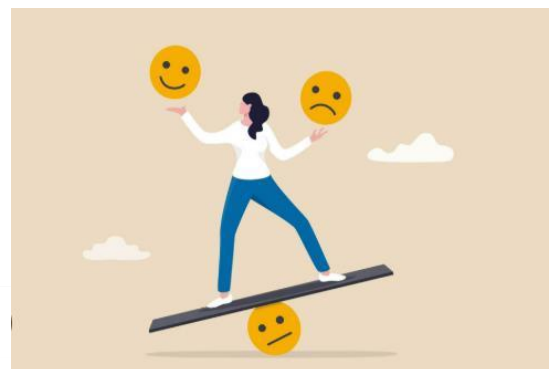
Hoe zijn je school- en privebestanden in elkaar verstrengeld?

Hoe draag jij bij aan beeldvorming bij leerlingen?

De rol van big tech in het onderwijs

27

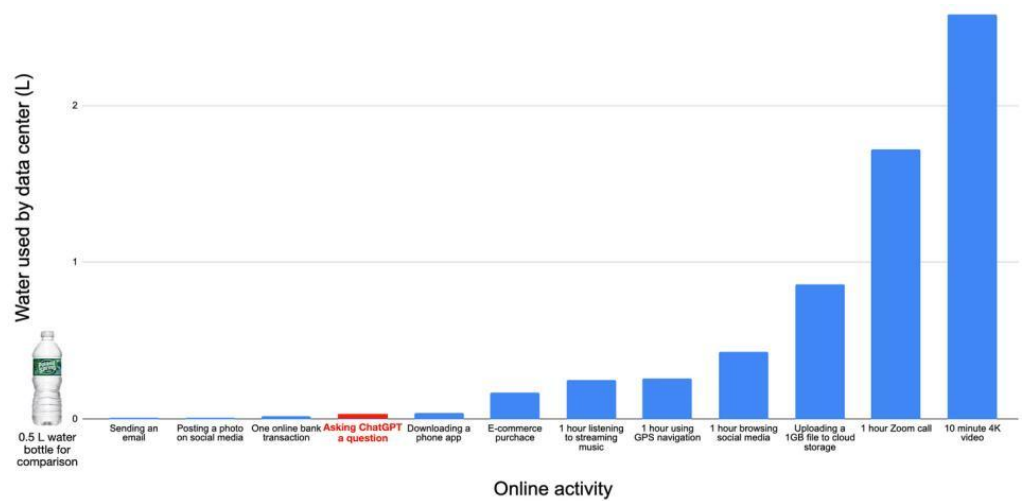
Ethisch perspectief

Steek energie in waar je invloed op hebt

28

Over vooroordelen gesproken

29

Ethisch perspectief

Afhankelijk zijn van technologie

Technologie mijden of het gebruik minimaliseren

of

Nadenken over hoe je technologie inzet.

- Kan niet zonder leerkracht
- School of bestuur maken keuzes, waarbinnen leerling beweegt
- Leerlingen hebben ruimte om te kiezen

Hoe omarm je technologie?

30

Vijf raadgevers over DG

Digitale Geletterdheid: ga in gesprek met je leerlingen

Laat leerlingen mee bepalen over (in elk geval) de context

Durf keuzes te maken: je kunt niet in één keer naar 100%

Breng eerst in kaart wat je al doet (en of dat in je visie past)

Zoek elkaar op; vandaag, maar ook na vandaag (online/fysiek)

31

Bedankt voor je aandacht!

32